

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Terveystalvet

TRE:416/02.07.01/2022

Palvelukuvaus

Lääkärityövoiman vuokraaminen neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon

1 Neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut Tampereella

Tampereen kaupungin sosiaali- ja terveystalveluiden Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa on terveystalveluiden kokonaisuudessa 11 päätoimisesti neuvola- ja koululääkärin työtä tekevän terveystalvetkeskuslääkärin virkaa ja 8 päätoimisen opiskeluterveydenhuollon lääkäri virkaa. Neuvola- ja koululääkärityötä tehdään myös osana terveystalvetasemien terveystalvetkeskuslääkäreiden (Vastaanottopalvelut) työtä.

Tampereen kaupungin alueella on vuonna 2021 yhteensä 16 äitiys- ja lastenneuvolaa ja 51 koulua. Opiskeluterveydenhuollon toimipisteitä on 16. Palveluun osallistuvat vuokralääkärit sijoitetaan tilaajan tarpeen mukaisesti toimipisteisiin.

Tämä sopimus koskee Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden ylilääkärin alaisuudessa tapahtuvaa päätoimista neuvola- ja/tai koululääkärin työtä tai opiskeluterveydenhuollon lääkäri työtä (välittömässä työnjohdollisessa vastuussa opiskeluterveydenhuollon apulaisylilääkäri), joissa virkalääkärityötä tarpeen mukaisesti ja määräaikaaisesti voidaan täydentää vuokralääkärityövoimalla.

Lääkärikohtaisesti sovitaan, kuuluko työnkuvaan yhtä vai useampaa palvelumuotoa (äitiysneuvola, lastenneuvola, kouluterveydenhuolto, opiskeluterveydenhuolto).

Neuvolatoimipisteet: [Neuvoloiden yhteystiedot \[Tampereen kaupunki - Sosiaali- ja terveystalvet - Lapsiperheiden palvelut - Äitiys- ja lastenneuvolat\]](#)

Kouluterveydenhuollon toimipisteet: [Yhteystiedot ja ajanvaraus \[Tampereen kaupunki - Sosiaali- ja terveystalvet - Terveystalvet - Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto - Kouluterveydenhuolto\]](#)

Opiskeluterveydenhuollon toimipisteet: [Opiskeluterveydenhuolto \[Tampereen kaupunki - Sosiaali- ja terveystalvet - Terveystalvet - Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto\]](#)

2 Kuvaus terveystalvetkeskuslääkärin työstä Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa

Neuvola- ja koululääkäri on lapsen ja nuoren kasvun ja kehityksen lääketieteellinen asiantuntija perhekeskuksessa. Työskentely tapahtuu äitiys- ja/tai lastenneuvoloissa sekä kouluterveydenhuollon toimipisteissä ala- ja yläkoulun oppilaiden parissa toteuttaen asetuksen edellyttämiä lääkäri tehtäviä neuvola- ja kouluterveydenhuollon palveluissa.

Työn tavoitteena on äitiysneuvolassa sikiön terveen kasvun ja kehityksen sekä raskaana olevan ja synnyttäneen naisen terveyden seuranta ja edistäminen. Lastenneuvolassa ja kouluterveydenhuollossa päämääränä on lapsen ja nuoren kasvun ja kehityksen tukeminen, terveellisten elämäntapojen vahvistaminen, perheen hyvinvoinnin huomiointi, syrjäytymisriskissä olevien tunnistaminen ja syrjäytymisen ehkäisy. Keskeistä on lapsen ja perheen erityisen tuen ja tutkimusten tarpeen varhainen tunnistaminen, vanhempien ja perheen tukeminen sekä tarvittaessa tutkimuksiin ja hoitoon ohjaaminen tai niiden toteuttaminen.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Terveystalvelut

TRE:416/02.07.01/2022

Palvelukuvaus

Neuvola- ja kouluterveydenhuollossa lääkarin päivittäisessä korostuvat terveystarkastukset kunkin palvelun valtakunnallisiin ohjeistuksiin perustuvan terveystarkastussuunnitelman ja asiakkaan yksilöllisten tarpeiden mukaisesti sisältäen terveystalvelun ja tarvittavat jatkotoimenpiteet (konsultaatiot, läheteet, lausunnot). Erityisesti laajoissa terveystarkastuksissa (äitiystalvelu noin raskausviikolla 35, lastenneuvola 4 kk, 1,6 v ja 4 v, kouluterveydenhuolto 1., 5. ja 8. luokka) huomioidaan koko perheen hyvinvointi ja kehitysympäristöissä tehdyt havainnot lapsen/nuoren kehityksestä.

Muu vastaanottotyö koostuu arvio- ja seurantakäynneistä, diagnostisista selvittelyistä, joiltain osin sairauksien hoidosta ja seurannasta sekä muusta asiointista ja vuorovaikutuksesta asiakkaiden/potilaiden, heidän vanhempiensa ja yhteistyötahojen kanssa. Lisäksi työhön kuuluu etenkin pidemmissä työjaksoissa myös moniammatillista ryhmä- ja verkostotyötä osana perhekeskuksen palvelukokonaisuutta sekä yhteisöllistä työtä. Työ on työpari- ja tiimityötä toimipisteen terveystalvelun/terveydenhoitajien kanssa. Lääketieteelliset konsultaatiot terveystalvelunhoitajille ja oppilashuollon muille ammattilaisille ovat osa työtehtäviä.

Opiskeluterveydenhuollossa asiakkaita ovat eri-ikäiset toisen asteen opiskelijat (lukiolaiset, ammattiopiskelijat). Opiskeluterveydenhuollon lääkarin tehtäviin kuuluu opiskelijoiden terveystalvelun- ja sairaanhoito sekä opiskelijahuoltotyö. Työn tarkoituksena on edistää opiskelijan terveystalvelun ja opiskelukykyä. Opiskelukykyyn kokonaisvaltainen edistäminen tehdään monialaisena yhteistyönä, jossa on terveystalvelun lisäksi mukana opiskelijat, heidän lähipiirinsä ja oppilaitos eri ammattiryhmineen. Lääkäri on lääketieteellinen asiantuntija niin opiskeluhuoltotyössä kuin muussakin opiskelukykyä edistävässä työssä.

Tampereella opiskeluterveydenhuoltotyö on laaja-alaista perusterveydenhuollon lääkarin työtä, jossa lääkäreiden työ painottuu sairausvastaanottotyöhön ja siinä erityisesti mielenterveystyöhön. Muita tavallisia vastaanottokäynnin syitä seksuaaliterveyden kysymykset, kuten raskauden ehkäisy, sekä erilaiset oireet, kuten iho- ja suolisto-oireet.

Työtä tehdään terveystalvelunhoitajista ja lääkäreistä koostuvissa tiimeissä keskitetyssä toimipisteessä sekä oppilaitosten yhteydessä. Työhön kuuluu vastaanottokäyntejä (ml. yleislääkäritasoisia toimenpiteitä), puhelin- ja muita etäkontakteja, konsultaatioita terveystalvelunhoitajille ja opiskeluhuollon muille ammattilaille ja tehtävän edellyttämiä kirjallisia töitä (konsultaatiot, läheteet, lausunnot, todistukset ja muut kirjalliset työt) sekä hoitoon ja opiskelukykyyn liittyviä verkostopalavereita.

Vuokralääkärit käyttävät samoja tutkimus-, hoito- ja konsultaatiopalveluja kuin Tampereen kaupunkiin virkasuhteessa olevat lääkärit. Käytettävä potilastietojärjestelmä on Pegasos.

Työn järjestelyistä sovitaan tilaajan ylilääkarin ja opiskeluterveydenhuollossa myös apulaisylilääkarin kanssa. Ohjausta voivat antaa myös neuvola- ja kouluterveydenhuollon vastaava lääkäri, muut konsultaatioita antavat lääkärit ja muut asiantuntijat.

Jos työskentelyjakso on lyhyt, voidaan sopia tarkoituksenmukaisella tavalla työtehtävien rajaamisesta huomioiden vuokralääkarin koulutus ja kokemus ja toisaalta ajankohtaiset palvelutarpeet. Palveluntuottajan tulee huolehtia siitä, että palveluun osallistuvat lääkärit noudattavat tilaajan vastuutahojen antamia

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Terveystalvet

TRE:416/02.07.01/2022

Palvelukuvaus

toimintaohjeita.

Vastaanotolle tavanomaisesti varattava aika on palvelusta riippuen 20 - 30 min. Tarvittaessa varataan pidempi aika, ja kirjallisille tölle on varattu erikseen aikaa päiväohjelmaan.

4 Palvelun viikoittainen määrä ja ajankohta

Tilaaian tilaama vuokralääkärin viikoittainen tuntimäärä voi vaihdella. Lähtökohtaisesti palveluun osallistuvien lääkäreiden työaika on 38,25 tuntia viikossa, mutta myös osa-aikatyöstä tai yksittäisistäkin työpäivistä voidaan tarvittaessa sopia.

Vuokralääkäreillä ei (kuten ei virkalääkäreillääkään) ole virka-ajan (pääsääntöisesti klo 8-15.45) ulkopuolella päivystysvelvollisuutta.

5 Työvaatteet, työvälineet ja hygieniaohjeet

Vuokralääkärit käyttävät tilaaian toimittamia työvälineitä ja tarvittaessa työtakkeja. Neuvola- ja kouluterveydenhuollossa ei pääsääntöisesti käytetä työtakkia, mutta tarvittaessa käytetään tilanteen vaatimia suojavarusteita. Vuokralääkärit noudattavat Tampereen kaupungin hygieniaohjeita (ml. koronapandemian aikaiset toimintaohjeet).

6 Lääkäreiden perehdytys ja koulutus

Palveluntuottaja huolehtii siitä, että vuokralääkäriksi tuleva lääkäri on saanut yleiskäsityksen työn sisällöstä ennen työssä aloittamista ja tarvittaessa myös saanut Pegasos-potilastietojärjestelmäkoulutuksen (ks. kohta 7). Tilaaia perehdyttää vuokralääkärin työjakson alkaessa tarkemmin siihen/niihin palveluihin, joita työnkuvaan kuuluu.

Palveluntuottaja nimeää perehdytyksen vastuuhenkilön, joka tekee tarvittaessa yhteistyötä tilaaian kanssa perehdyttämiseen liittyvissä asioissa ja huolehtii palveluun osallistuvien henkilöiden opastuksesta ja tiedottamisesta.

Palveluun osallistuvien lääkäreiden lisä- ja täydennyskoulutuksesta vastaa palveluntuottaja.

Palveluun osallistuvien lääkäreiden tehtäviin voi sisältyä osallistuminen työn kannalta oleelliseen tilaaian sisäiseen koulutukseen. Tällaisiin koulutuksiin osallistumisesta sovitaan erikseen ylilääkärin/apulaisylilääkärin kanssa.

Palveluun osallistuvilla henkilöillä on mahdollisuus osallistua myös muihin koulutuksiin, mikäli tilaaian kanssa erikseen niin sovitaan. Palveluntuottajan tulee tällöin kustantaa mahdolliset kurssimaksut. Koulutukseen käytettyä aikaa ei saa veloittaa tilaaialta.

7 Pegasos-potilastietojärjestelmän käyttö ja koulutus

Tilaaia nimeää Pegasos-potilastietojärjestelmän yhteyshenkilöksi pääkäyttäjän, joka myöntää palveluun osallistuville lääkäreille käyttäjätunnukset. Käyttäjätunnuksen saamisen edellytyksenä on Pegasos-potilastietojärjestelmän käytön riittävä osaaminen. Tätä varten palveluun osallistuvien lääkärien edellytetään käyvän Pegasos-koulutuksessa (enimmillään 1,5 päivää), mikäli heillä

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Terveystalvelut

TRE:416/02.07.01/2022

Palvelukuvaus

ei ole ennestään riittävää Pegasos-potilastietojärjestelmän hallintaa. Koulutuksia, joissa palveluntuottajan lääkärien tulee käydä ennen palveluun osallistumistaan, järjestetään säännöllisesti. Tarvittaessa lyhyempi perehdytys järjestelmään annetaan yleisen työpaikkaperehdytyksen yhteydessä.

Pegasos-koulutuksista ei peritä maksua palveluntuottajalta. Koulutuksiin kuluva ajasta palveluntuottajalla ei ole oikeutta laskuttaa tilaajaa.

Tilaaja pidättää oikeuden peruuttaa käyttäjätunnukset palveluun osallistuvalla henkilöltä, mikäli havaitaan esimerkiksi toistuvaa huolimattomuutta tai väärinkäytöksiä Pegasoksen käytössä.

8 Palveluntuottajan tarjoamat lääkärit (vuokralääkärit)

Palveluun osallistuvien lääkäreiden on oltava merkittynä Sosiaali- ja terveystalvan lupa- ja valvontavirasto Valviran ylläpitämään terveydenhuollon henkilöstöstä pidettävään ammattirekisteriin (Terhikki).

Palveluntuottajan tulee esittää aina pyydettyessä tilaajalle selvitys lääkäreiden ammatillisesta pätevydestä (koulutus ja työkokemus) sekä kielitaidosta.

Palveluun osallistuvien lääkäreiden tulee olla Suomessa laillistettuja lääkäreitä, joilla on Valviran lupa harjoittaa ammattia.

Palveluun osallistuvien lääkäreiden tulee olla koulutukseltaan vähintään lääketieteen lisensiaatteja.

- Lääketieteen kandidaatti voi toimia vuokralääkärinä vain poikkeustilanteessa niin erikseen sovittaessa.
- Lääketieteen kandidaatin tulee olla suorittanut terveyskeskuslääkärin tehtävässä yleisesti vaadittavat lääketieteen opinnot (laki ja asetus terveydenhuollon ammattihenkilöistä; L559/1994 ja A564/1994).
- Mikäli vuokralääkärin tehtävässä toimii lääketieteen kandidaatti, ko. työntekijä toimii lääkäriin ammattia itsenäisesti harjoittamaan oikeutetun laillistetun ammattihenkilön johdon ja valvonnan alaisena (Tampereen kaupunki)

Palvelu tulee kokonaisuudessaan antaa suomen kielellä. Palveluun osallistuvalla henkilökunnalta edellytetään vähintään hyvää suomen kielen suullista ja kirjallista taitoa ja lisäksi taitoa laatia potilasasiakirjat, todistukset, jatkohoitoasiakirjat ja muut tarvittavat dokumentit suomen kielellä. Kielitaidon tulee mahdollistaa hyvä ja turvallinen vuorovaikutus ja hoito vaativissakin asiakastilanteissa.

- Vaadittu kielitaito tulee pyydettyessä todistaa kielitodistuksella, mikäli tarjottu henkilö ei ole suorittanut tutkintoa (ylioppilastutkinto tai lääkäriin perus- tai erikoistumiskoulutus) Suomessa (ko. tapauksessa kielitodistuksen tason on oltava vähintään 5).

Vuokratyöjakson koulu- tai opiskeluterveydenhuollossa kestäessä yli 3 kuukautta tulee vuokralääkärin esittää työnantajalle enintään 2 kuukautta aiemmin päivätty rikostaustaote lasten kanssa toimimiseen.

Tartuntatautilain (1227/2016) 48 § sovelletaan äitiys- tai lastenneuvolatyössä. Kaikissa palveluissa edellytetään Tartuntatautilain 48 a § soveltamista edellytetään kaikissa palveluissa vuoden 2022 loppuun asti. Palveluntuottaja varmistaa, että nämä edellytykset täyttyvät.

TAMPEREEN KAUPUNKI
Sosiaali- ja terveystalvet

Liite 1

5 (4)

Lasten, nuorten ja perheiden talvet

Terveystalvet

TRE:416/02.07.01/2022

Talvetkuvau